

POČÁTEČNÍ

FORMACE

Co chceš, Pane, abych učinil?

Štěpánka Popková SFŘ

SFR

SEKULÁRNÍ FRANTIŠKÁNSKÝ ŘÁD

OFS

Ordo Franciscanus
Saecularis

KDO JSOU?

Sekulární františkáni jsou laici, kteří tím, že zůstávají ve světě a ve svém povolání, se zavazují brát na sebe poselství evangelia a mezi bratry a sestrami podávat svědectví o lásce, pokoji a radosti

Jsou nositelé pokoje, důvěřují v člověka a jemu předávají poselství radosti a naděje

Společně s dětmi, ve vlastní rodině a v povolání kráčí po radostné cestě lidského a duchovního zrání v duchu sv. Františka

Sekulární františkáni se zavazují budovat svět více bratrský a podle evangelia tím, že přijímají každého člověka jako dar od Boha a osvědčují spravedlnost tím, že chtějí být rovni těm nejmenším

JAKÝ JE JEJICH ÚKOL V CÍRKVI A VE SVĚTĚ

Bratři a sestry JJJ. řádu nacházejí osobu živého a jedináčiči KRISTŮ
* v ostatních bratřích
* v církvi
* v Božím slově
* v liturgiích

Zvěstují Krista
* slovem
* a životem

V každodenním životě podávají svědectví o budoucích dobrech
* v radosti z chudoby
* v poslušnosti
* v čistotě srdce

ÚVOD

Milí „novicové“ moc vás vítám ve vašem „novém stavu“ tady na formaci a na začátek vám chci říct hned to nejdůležitější, a to, že celé naše společenství, všichni františkáni a františkánky na celém světě a hlavně náš František a Klára, spolu s celým nebem a naším nebeským Otcem se z vás nesmírně radují. Radují se z vaší odvahy a poslušnosti, s jakou jste se rozhodli plnit Boží vůli, a slibují vám ze všech sil pomáhat při všem, s čím se na cestě za Beránkem do jeho Království setkáte. Můžete počítat s nekonečně laskavou péčí našeho Otce sv. Františka i s nekonečnou něžností sv. Kláry, s jakou vás bude denně přinášet do Kristova srdce. A to rozhodně není málo!

O co ale ve formaci a zvláště v počáteční formaci půjde? Je to období františkánského dětství, v němž se úplně pomaličku budeme učit žít terciářský ideál tak, jak to bude každému z nás vlastní. Formace je jen součást období počáteční formace. Během formačních schůzek jde jen o jediné, naučit se **společně** přijímat a rozvíjet ideál, který nám Pán jednotlivě vložil už od stvoření do srdce. To je smyslem těchto setkávání. Bude to takové nastavené zrcadlo nás samotných ostatním bratřím a sestrám, aby oni v nás měli možnost poznávat Františkův ideál tak, jako my budeme Františka spatřovat u nich. Často to bude vyžadovat dost trpělivosti a úsilí, zvláště pokud půjde o naše utkvělé představy o Františkovi i o celém františkánství. Na druhé straně je tu však bezedná pokladnice a v ní nepřehledné poklady ryzosti a čistoty celého ideálu a Pravdy. Při formačních setkáních budeme procházet nezákladnější Františkovy postoje vůči pravdám víry, životu podle evangelia i nejrůznějším životním situacím, aby tak pravé poznání mohlo být zkušebním kamenem našeho povolání. Základním kritériem je vždy štěstí, protože k němu byl člověk stvořen a povolán.

Samotné schůzky však nejsou zárukou dobré počáteční formace. Celé terciářské poslání totiž není nasměrované dovnitř nějakého bratrského společenství, ale ven. Místem, kde terciáři prožívají své povolání, je především rodina a prostředí, v němž žijí. Proto naším místem formace není ani nějaký uzavřený dům nebo skupina lidí, ale právě naše rodina a okolí. Tam se budeme denně učit osvědčovat Františkův ideál a způsob života a naším formátorem pak bude sám Duch svatý, který bude naše srdce do tohoto ideálu uvádět. Jestliže se naše srdce bude s ideálem shodovat, pak nepůjde v žádném případě o nic nepřekonatelného, ale něco naprosto přijatelného a dokonce radostného, i když často v očích světa zcela nepochopitelného.

Prvním naším společným zamyšlením by mělo být, proč vlastně jsem, nebo bych chtěl být terciářem. Je to vždycky tak trochu tajemství a vstupovat do tajemství není zas tak jednoduché. K tomu je zapotřebí průvodce, a proto je dobré obrátit se na Ducha svatého a nechat si čas, abychom jeho odpověď uslyšeli zřetelně a celou. Tohle první zamyšlení je podstatou počáteční formace. A kdo zná odpověď přestává být v počáteční formaci, protože poznal víc než je sám o sobě schopen, protože mu to nezjevilo jeho tělo, ale náš nebeský Otec, protože jeho dětské srdce dospělo a je schopné přijmout odpovědnost, ke které ho Bůh volá, se kterou se sám ztotožnil, a má s ní opravdovou zkušenost. S odpovědností, která ho proměňuje a činí šťastným.

Kéž je Pán vašim světlem a radostí, kéž vás provází svým nekonečně laskavým pohledem a požehnáním, kéž vás zachová ve své lásce a přivede vás do svého Království.

FORMACE I

A teď se dáme do práce! Přestaneme si na chvílku lámat hlavu s tím, co pro mě František znamená, jestli ho správně chápu a co tady vlastně dělám, a místo toho se podíváme na to, co bylo pro Františka nejdůležitější.

Kdo si myslí, že Bůh, tak uhodl a má červený puntík. Františkova spiritualita, tedy způsob, jakým k Bohu přichází, je Kristocentrická. To znamená, že to nejdůležitější v ní je Kristus. Kristus je normou Františkova života, František chce být jako On, chce žít jako On, milovat jako On. František neexistuje bez Krista. Kde se ale v něm vzala taková touha, taková energie a vytrvalost? Odpověď je jednoduchá. František poznal a zakusil Kristovu lásku. Všechno ostatní, co pak dělá, je odpovědí na lásku samotného Boha. Tady jsme u kořene františkánství. Je to prožívaná láska Boha člověkem, který se cítí tímto Bohem hluboce milován, který je tímto Bohem zasažen v hloubce srdce. Proto ona Františkova láska k Ježíšovu lidství, protože ono je nejjasnějším a viditelným důkazem Boží lásky. Jeho rozjímání u jesliček v Grecciu není nostalgické rozplývání se v citech, ale je vyjádřením Františkova úžasu nad velikostí Boží lásky. Totéž pak platí o eucharistii, o kříži, který pro Františka není místem utrpení, ale trůnem Boží lásky, z něhož Pán kraloval. Proto nemůže odmítnout žádnou prosbu pro lásku Boží. Stejně jako Pán i on chce být poslušný, chce plnit Otcovu vůli až do konce.

A tady jsme u druhého základního bodu františkánské spirituality – u modlitby. Když se pozorně zadíváme na Františkův život, nenajdeme tam nic, za čím by stál František sám. Na prvním místě je Pán a pak až František. František se sám nerozhoduje sundat boty a žít v chudobě, nejde sám z ničeho nic kázat, neshání se po bratrech. Odchází ale, aby se modlil, aby poznal, co Pán od něho žádá, a čeká. Ví, důvěřuje, že mu to dá poznat a že se postará. O tom, co Pán po nás chce se dozvídáme různými způsoby, ale přece jenom informace z první ruky dostaneme při modlitbě. Při modlitbě plné důvěry, odevzdanosti a hlavně otevřenosti. To jediné si můžeme nechat, ostatní je potřeba dát Pánu do rukou, však on vždycky vrací mnohem víc. Tento postoj hodně souvisí se vztahem, jaký k Pánu máme.

František na tom byl skvěle! Od prvního okamžiku u něho nalézáme Nejvyššího, Všemohoucího (slavného) a Dobrého Pána. Pán je Králem v jehož službě František nalézá své štěstí, Pán je také bratrem, od něhož pochází bratrství v celém stvoření. Nejvyšší ovšem neznámá daleký nebo nedostižný, jde o jasné vymezení pozic.

Já, Pane, jsem jen člověk, ale Ty jsi veliký Pán nad celou zemí, jsi větší než všechny věci, než všichni lidé dohromady, než všechny představy a touhy, jsi nad tím vším. Všechno, co konáš je veliké a největší je tvá láska k nám. Proto ti náleží prvenství ve všem, prvenství v mém srdci. Jsi všemohoucí. Tvá moc a sláva se nedá ničím spoutat, ani hříchem. Můžeš všechno, a proto přicházíš mezi nás, proto umíráš na kříži, proto nás zahrnuješ požehnáním a přivádíš k sobě, proto nás těšíš a raduješ se z nás, protože tvá všemohoucnost je oděna do roucha lásky. Tvá všemohoucnost mě nemusí děsit, protože od tebe pochází jenom dobré, které občas bolestivě usvědčuje moji nicotu, ale v mé nicotě může zazářit právě tvoje láskyplná všemohoucnost. Jsi dobrý. To je na tobě to nejkrásnější. Mnozí často vidí tvoji velikost a svatost, ale dobrotu přehlížejí, a přece ona je ti tolik vlastní! Je jako oceán, v němž se ztrácejí všechny mé špatnosti a hříchy. Ty jsi dobro a nabízíš se mi v této podobě. Cokoli konáš je dobré. Uměl jsi nad námi plakat a mít s námi soucit, máš pro nás pochopení. Všechno, co od tebe přichází je dobrým darem. Děkuji Ti, Pane, že jsi nejvyšší, všemocný a dobrý.

A ještě jedno zastavení. Jestliže František uznává Boží dobrotu a jeho vůli, pak je krásné sledovat, jak poznanou vůli naplňuje. Přijímá ji jako dar s radostí, protože Bůh má rád radostné dárce, a u Boha přijímat, znamená vždycky dávat. Františkovi byla vlastní radostná služba svému Králi, protože přece našel poklad, pro který všechno opustil, aby si pokladu mohl doopravdy užívat.

Domácí úkoly

1. úkol

Já a terciáři

Zkuste se zamyslet nad svým vztahem k terciářům. Co se změnilo, když jsem nyní v počáteční formaci? Co bych chtěl, aby se změnilo? Jak vnímám bratrské společenství? Jak asi vnímají oni mě? Jak chci prožívat svůj noviciát?

2. úkol

Já a Pán

Pro Františka byl Pán nejvyšším, všemocným a dobrým. Co můj vztah k Němu? Prožívám ho stejně nebo podobně? Mám z něčeho u Boha strach? Je vůbec na prvním místě? Nechám ho, aby mi něco řekl, nebo mluvím jen já? Cítím se Bohem milovaný, opravdu a ze srdce? Poznává to i mé okolí, má rodina? Jak odpovídám na Boží požadavky?

3. úkol

Já jako františkánské mimino

Protože je noviciát obdobím františkánského dětství, zkuste třeba namalovat, jakýmkoli způsobem, radost z toho, že vás Pán povolal mezi nás. Obrázky přineste na příští formaci.

FORMACE II

Život radostné zvěsti v bratrském společenství

Dnešní téma by nás mělo vést k zamyšlení nad tím, jak vlastně bychom měli prožívat naše povolání, jaké prostředky k tomu máme, co je při tom důležité a pro františkánský ideál typické. Posledně jsme se zmínili o tom, že hlavním poznávacím znamením františkánské spirituality je láska ke Kristu, především k jeho lidství, modlitba, ve které jde více o chválu a klanění se, než o prosby a vlastní realizaci, a dnes přicházíme k dalšímu bodu, a to k bratrství.

Jak tomu bylo na počátku u Františka, se dozvídáme z jeho závěti, kde píše, že Pán mu dal bratry. Nepíše následovníky, přátele nebo žáky. Prostě bratry. Ono totiž mít někoho za bratra je víc než za přítele nebo následovníka. S bratrem se přirozeně rozdělím o všechno, protože s ním mám všechno společné, mám ho přirozeně rád, protože patříme k sobě, pro bratra jsem schopen vykonat mnoho, aniž bych čekal na odměnu. Důvod je prostý, jsme všichni jedna rodina a jako taková rodina držíme při sobě. Proč to tedy František tak pochopil? Odpověď je znovu stejná, protože poznal, jak krásné, slavné, svaté a veliké je mít v nebi takového Otce a jak svaté milé, libezné, pokorné, pokojné, sladké, láskyhodné a nade vše vytoužené mít takového Bratra a takového Syna, Ježíše Krista, který položil život za své ovce. V takovém poznání je pak schopen sdílet svoji lásku, kterou od Boha poznal, i s ostatními. Dokonce po tom touží, nemůže si ji udržet jen pro sebe a jeho láska k bratřím je jen zpřítomnění a uvedení do lidských vztahů lásky božské. Vztah k nim pak už není čistě lidské povahy, kdy jsem schopen přijmout toho, s kým si rozumím, kdo je mi sympatický, s kým dobře vycházím a je mi s ním dobře, ale je založen na vztahu k Pánu, který miluje všechny, a tak mě učí přijímat všechny jako bratry, které posílá. To je důležité si uvědomit, že ne se všemi si musíme rozumět na sto procent, ale rozhodně je na sto procent svých schopností musíme milovat. A milovat své bratry, to znamená plnit Otcovu vůli, být tak jeho dítětem a bratrem Ježíše Krista.

Na druhou stranu Pán nikdy nezhádá nic nemožného. Přivádí k sobě lidi, kteří chtějí žít podobným způsobem, mají podobná srdce a sklon prožívat podobně své poslání. Pro nás františkány je typické, že chceme Krista prožívat společně. Že nám srdce kolikrát přetéká touhou podělit se s ostatními o krásu z Pána, ze stvoření, z životní situace. Jsme nasměrováni mezi lidi a pro lidi. To ovšem neznamená, že je nám cizí touha po tichu, samotě, usebrání. Naopak i to tam patří. Františkánství je život podle Krista, který procházel městy a vesnicemi, aby lidem hlásal Boží lásku, který byl mezi apoštoly a učil je snášet se a milovat se navzájem, který odcházel do ústraní, aby se modlil a byl s Otcem sám.

Tak to je i s naším bratrským společenstvím. S místem, kam mě Pán posílá jako bratra nebo sestru pro ostatní. Je to takové hnízdečko, kde mohu ochutnávat skryté sladkosti, kam se chodím potěšit a občerstvit, kam chodím těšit a občerstvovat své bratry a sestry. Jakou vzájemnou radost zakoušeli bratři, když se sešli, aby společně prožili pár chvil, společně chválili Pána a probrali to, co se jim stalo na cestách. Nebyla to nutnost ani povinnost, ale radost srdce, něco na co se těšili a kam je to táhlo. Z takových setkání odcházeli posílení a radostní, aby tuto sílu a radost předávali dál všem lidem. To by mělo být i smyslem našeho setkávání.

U sekulárních františkánů má však bratrské společenství trošku zvláštní postavení. Je to asi jako s jejich srdcem, které je přizpůsobené pro plný život ve světě, ale na druhou stranu touží poněkud výjimečným způsobem prožívat Pána. I samotné společenství proto není tím nejdůležitějším místem v jejich životě, jako u bratří I. řádu nebo sester II. řádu. Prvenství tu výhradně náleží rodině. Není však ani jakýmsi spolčem, kam se občas dochází, protože je mi tam dobře. Je to místo, bez něhož bych nebyl úplný, a místo, které by bylo neúplné bez mně. Potřebuji ho ke štěstí stejně jako všechno ostatní, co mě činí šťastným. A jednota bratří a sester různého věku a povah, různých názorů a způsobů uvažování, různých životních podmínek, jen ukazuje na živost a růst, na působení Ducha svatého ve společenství. Náš postoj pak k jednotlivým členům ukazuje i nám samotným pravý stav naší lásky k Bohu. A o to jde. Naučit se opravdově, radostně a pokorně

milovat druhé jako sebe, pomáhat tak vytvářet novou rodinu lásky ve velké rodině církve.

Domácí úkoly

Bratrské společenství

Jak je vnímám? Zním všechny členy? Víím o jejich těžkostech a radostech? Zajímají mě vůbec? S kým si nejvíce rozumím? Ke komu mám nejdál? Proč? Jezdím rád na společné setkání? Co mi na nich vadí? Co bych chtěl zlepšit? Mám nějaký nápad? Cítím se opravdu přijatý?

Najděte si ve Františkánských pramenech *Slova života a spásy* a přečtěte si první část.

Vyrobte pěkné přáníčko nebo pozornost pro někoho z členů bratrského společenství, o kterém vám Duch svatý sdělí, že ho potřebuje.

FORMACE III

Život radostné zvěsti pokoje a dobra

Dnešním tématem, poté co jsme si uvědomili a přijali za svou naši příslušnost k bratrskému společenství, by měla být vnitřní náplň této příslušnosti. A to je život podle evangelia, život pokoje a dobra.

V těchto dvou slovech František krásně vyjadřuje svůj životní program, to, co od Krista přijal a o co usiloval celý život. Jen si představme ten okamžik, kdy František někoho potkává a s úsměvem mu přeje – ať ti Pán daruje svůj pokoj. Musela to být síla, slyšet taková slova od muže, z něhož pokoj jen zářil. Od muže, který nás zve ke svému následování po cestě Pánova pokoje. Mohl přeci přát cokoli jiného, třeba zdraví, štěstí, přízeň nebo spoustu dalších věcí. Proč právě pokoj? Asi proto, že se nezapomněl učit od Krista tichého a pokorného srdcem a věděl, že ten, kdo má v sobě Pánův pokoj, je zároveň šťastný, v nemoci trpělivý, zahrnutý Boží přízní a dokonale milovaný. Má tedy úplně všechno, protože ve svém srdci nosí Boha.

František každé své kázání začínal tímto přáním. Přál tak lidem, aby se stali otevřenými pro naslouchání božimu Slovu, aby upokojili svá srdce a nechali se Pánem občerstvit, vložili na Něho samotného své starosti a soužení a vyměnili je za lásku, kterou jim na oplátku do srdce vléval Duch svatý. A lidé skutečně při jeho kázáních zakoušeli mír a radost, poznávali Boží lásku a milosrdenství a čím více po ní toužili, tím více se jim jí dostávalo. Jak je to možné? Protože před sebou viděli někoho, kdo je na tuto cestu pokoje přiváděl a kdo po ní reálně kráčet. Viděli Františka, muže pokoje, a nechali se jím vést.

A tak by to mělo být i s námi. Podobně bychom se měli učit takový pokoj přijímat a toužit po něm. Nejenom ve svých představách a myšlenkách, ale skutečně. Otvírat své nitro Pánu a důvěřovat mu, věřit v jeho lásku a otcovskou péči. Tížit své srdce a učit se naslouchání Božimu hlasu v nás, který ani neburácí, ani se nepodobá vichřici, ale vane jako tichý vánek, který slyší jen pokojné nitro. A v takovém naslouchání pak objevujeme skryté poklady, které Pán nechává objevit svým věrným. Člověk začíná vnímat věci jinak, prostě zevnitřku, vidí jejich krásu a za jejich krásou spatřuje Boha. Nejvyššího, všemocného a dobrého Pána. A najednou zakouší a poznává, že Bůh je skutečně dobrý a že jeho dobrota má tisíce tváří, o kterých dříve ani nevěděl. A jak zahlíží v sobě Boží krásu, touží se Bohu co nejvíce podobat, a tak nastupuje na cestu dobra.

Dobro pak už není abstraktním výrazem, ale skutečností, ve které vyjadřuje, co k Bohu cítí a jak by mu řekl, že ho má rád. Konat dobro, dobré skutky pak už není smutnou a šedivou povinností křesťana, ale nekonečně pestrou paletou barev, jimiž vyjadřujeme své štěstí z Božího obdarování. Vždyť jak píše apoštol Pavel, láska bez skutků je mrtvá.

Tady je důležité si uvědomit, že bez takového poznání v tichosti srdce, je všechno mé snažení marné. Protože dobré skutky nikdy neslouží k získání spásy nebo vstupenky do nebe, ale musí vždy vycházet ze svobodného vyjádření mého srdce, které se cítí Bohem naplněné a obdařené. Nenuťme se proto do žádných výkonů, nechme se do Boha zamilovat a On sám pak povede naše srdce k úkolům, pro které nás stvořil. Na druhou stranu ale neváhejme a radostně konejme Boží přání, které jsme ve svém nitru odhalili, protože Bůh miluje radostného dárce, který dává velkoryse a bez váhání. Připomíná mu totiž jeho Syna, který vydal sám sebe z lásky k Otci a k nám.

Jak tedy kráčí světský františkán po Františkově cestě pokoje a dobra? Nejprve se učí pokoj přijímat, učí se naslouchat Božimu slovu, učí se mít pokorné a tiché srdce po Kristově příkladu. Učí se být vnímavý ke svému okolí, ke své rodině, spolupracovníkům a členům bratrského společenství. Jim pak září svými skutky a stává se jim znamením Boží lásky, která v něm přebývá. Ve svých skutcích pak i ostatním daruje radost z Pánova pokoje, kterým je naplněno jeho srdce a otvírá jejich nitro pro pokoj a dobro. Uschopňuje je ke stejnému štěstí, které sám prožívá a umožňuje i jim pokoj prožívat a rozdávat. Rodí tak do jejich srdcí Krista, Otcův dar, Krále pokoje a Knížete míru.

POKOJ A DOBRO.

Domácí úkoly

1. Zkuste se zamyslet nad tím, jaký význam má pro vás františkánský pozdrav – *pokoj a dobro*? Používám ho někdy? Proč?
2. Uvědomuji si souvislost s tímto pozdravem v mém životě? Mám ve svém srdci pokoj? Vím, že mě Bůh má rád? Dávám mu to najevo? Jak? Co si myslím o konání dobrých skutků? Vykonal jsem v životě nějaké? Z jakého důvodu? Jak asi podle mě vypadá dokonalý dobrý skutek a dokonalý pokoj? Mám s tím nějakou zkušenost?
3. Vezměte si jednu věc, která vám podle vás v pokoji brání a odevzdejte ji Pánu, a poproste ho, ať vám na oplátku daruje svůj pokoj.
4. A co pozdravení pokoje v kostele? Je to pouhá formalita a nebo se snažím Pánův pokoj předávat dál?
5. Úkol kreativní: představte si, že najednou potkáte Františka, který má čas jen a jen pro vás – jakýmkoli způsobem ztvárněte tento okamžik, v němž se s Františkem setkáváte.

FORMACE IV

Život sekulárního františkána v dokonalé radosti

Celá františkánská spiritualita je prodchnuta a prostoupena radostí a radost je vedle chudoby tím nejjasnějším poznávacím znamením všech františkánů. Není to ovšem radost obyčejná. Nejde při ní o pocity, ale o stav, stav duše, který je trvalý a nemizí s prvním mrakem na obzoru. Není ani radostí hlučnou a násilnou, nebo naopak ustrašenou a polovičatou. Je radostí, která nezraňuje, která je citlivá a vychází z hloubky duše, kterou naplňuje.

Odkud taková radost pochází a jak se dá získat? Podívejme se znovu na Františka. František sám byl od přirozenosti veselý, mladý muž. Měl rád život a toužil si ho užít. Rád se bavil, přitom měl rád přírodu a krásu kolem sebe. Rád se potuloval se svou družinou a bavil celé město svými písněmi a kousky. Toužil po slávě a radostech světa. Byl ale doopravdy šťastný? Teprve setkání tváří v tvář s utrpením mu otevřelo oči a on poznal hranice své radosti. Od té doby začíná proces jeho obrácení, začíná jeho hledání opravdové a dokonalé radosti.

Pán říká: „Hleďte a naleznete!“ A František našel klíč k oné tajemné zahradě radosti, po níž toužil. Stalo se to naprosto obyčejným způsobem. Potkal se s ní, vlastně s ním. Jednoho dne potkal malomocného, a jak sám dosvědčuje, bylo pro něho nesmírně hořké i jen vidět malomocné. Ale v tom setkání se něco změnilo. To, co mu bylo hořké, stalo se mu sladkým na duši i na těle. Jeho radostí totiž nebylo nic jiného než Pán sám, kterého v malomocném objal. Pán sám se mu stal cestou dokonalé radosti. Když tak objevil pramen svého štěstí a radosti, touží František plnit Pánovu vůli a přinášet všem lidem radostnou zvěst o Božím království. Touží se stát heroldem velikého Krále. Hlásat jeho velikost a lásku v radosti kterou poznal, která ho naplnila až po okraj, takže se jí stal lidem nápadný.

Františkova radost ale není prchavým pocitem. Její opravdovost se nejjasněji ukazuje v době zkoušek a utrpení, vyprahlosti a strádání. Radost tak Františka doprovází i v nejtěžších okamžicích jeho života. Jak je to možné? František totiž poznal, na kom jeho radost závisí a věděl, že každé strádání, je zároveň vyjádřením lásky, která radost přináší.

Toto přijetí utrpení v radosti předpokládá ale jednu věc, a tou je duchovní chudoba. Opravdová radost nemůže existovat bez vnitřní chudoby. Proto je tak úzce spojeno obojí. Jen vnitřně chudý člověk dokáže vnímat radost, kterou Bůh vložil do stvoření, do lidí, kterou je On sám. Ve svém vyprávění o dokonalé radosti nám tuto pravdu František jasně ukazuje. Dokonalou radost tak prožívá člověk, který navzdory odmítnutí a tělesnému strádání, zůstává klidný, protože se cítí naprosto bezpečný v Božím náručí a sám od sebe nic nečeká. Ve všem spoléhá na otcovskou lásku, které se zcela svěří, kterou zná a o které nepochybuje. Můj Bůh a mé všechno, říká František na La Verně, kde prožívá vrchol své radosti, kterou z lásky k Ukřižovanému mísí s nekonečnou bolestí. Pravá radost je vždy naplněna bolestí, která je pečeti lásky.

Radost, je v životě každého františkána, tím nejzákladnějším životním postojem. Na prvním místě to je radost z Boha. Radost z milosti víry, kterou mi dal, z milosti díky které mohu stále více pronikat do tajemství Boží lásky. Každý další krok po této cestě je zdrojem nové radosti, protože se stále mohu přibližovat svrchovanému Dobru. Tato má radost je pak světlem i ostatním na cestě do Božího království. A čím je má radost z Boha pevnější a plnější, tím zářivější je i světlo, které odráží slávu Nejvyššího.

Evangelium samo je radostnou zvěstí o Boží lásce. Jako františkáni jsme posláni vydávat o ní svědectví. A naším polem působnosti není nic jiného než naše rodiny a místa, kde žijeme. Nežádají se po nás žádné převratné činy, obracení zástupů a ohnivá kázání. Naším úkolem je žít naplno onu radost, kterou nám Bůh daruje v našem povolání, v partnerovi, v dětech, v úspěších, v nemocech a těžkostech, v každodenním životě s Ním. Na této pouti ať je radost z Hospodina vaší silou.

Domácí úkoly

1. Přečtěte si ve Františkánských pramenech místo, kde se mluví o dokonalé radosti a chvílku nad tím přemýšlejte.
2. Myslím si, že je můj život radostný? A co já sám? Co mi přináší radost? Zasměji se občas, nebo není čemu? Umím si udělat legraci sám ze sebe? Co je mi na Františkově radosti blízké? Je pro mne Bůh zdrojem veškeré radosti? A co když se objeví problémy? Prožil jsem někdy s Bohem něco pěkného, co mi udělalo radost? Co si představím pod pojmem radost věčná? Co je pro mě dokonalá radost?
3. Představte si, že putujete společně s Františkem, jak byste chtěli prožít toto putování?
4. Chudoba a radost, jak tomu rozumím? Je opravdu potřeba být chudý? Proč?
5. Zkuste se hned zrána usmát na Nejvyššího a přijmout i jeho úsměv do své duše.

FORMACE V

Kříž v životě sekulárního františkána

Dnešním tématem, které úzce navazuje na téma předcházející o dokonalé radosti, je kříž v životě sekulárního františkána. Kříž je ve františkánské spiritualitě něčím naprosto zásadním, něčím, bez čeho by františkánství být vůbec nemohlo. Ale jde to vůbec dohromady, kříž a radost? Podívejme se, jak tomu bylo u Františka.

Na počátku Františkova definitivního obrácení nestojí nic jiného než kříž. Je to obraz Ukřižovaného, který k Františkovi promluvil, který ho přemohl. V pohledu na kříž František přijímá své povolání a chce konat pokání. A je to ten neuvěřitelný pohled Ukřižovaného, který ve Františkovi boří všechny přehradu. Jaký to musel být pohled! Nezapomenutelný. Protože, jak píše Celano ve svém životopise, František celou svou bytostí prožíval změnu, která se s ním stala. Od toho dne byla jeho svatá duše jakoby zraněna a spolutrpěla s Ukřižovaným. Snad smíme mít zbožně za to, že se od té doby vtiskují v jeho duši, i když ještě ne tělu, znamení jeho utrpení. Co se tedy stalo? František se v tom pohledu setkal s živým Kristem, který jakoby před jeho pohledem ožil. František viděl Ukřižovaného, Ukřižovaného z lásky a už ho nic nemohlo udržet, aby neodpověděl láskou na lásku, kterou na Ukřižovaném poznal. Tato láska naplnila jeho srdce až po okraj. Vedla ho celým životem a její silou se stalo, že radosti světa se mu staly křížem, protože hluboko v srdci nosil kříž Kristův.

Tento jeho postoj pak vrcholí na hoře La Verně, kde se František takto modlí: „Pane, prosím tě, ať pálicí a přece občerstvující moc tvé lásky odpoutá mé smysly od všeho, co je pod nebem, abych umřel z lásky ke tvé lásce, který ses ponižil a zemřel z lásky k mojí lásce.“ Boží odpověď na Františkovu touhu byla viditelná znamení Kristových ran, která František až do smrti na svém těle nosil.

František miloval kříž, protože na něm nejjasněji viděl Boží lásku k člověku, k němu samotnému. On mu tuto lásku připomínal a naplňoval ho radostí. Na druhé straně ho vedl k tomu, aby o něm přemýšlel, aby na něm viděl i skutečné utrpení a bolest, kterou kříž v sobě má. Tak se znovu u něho setkává radost z Boží lásky na kříži projevené s bolestí, jakou František poznává na Ukřižovaném a z této bolesti se rodí jeho nejbolestnější výkřik – Láska není milována.

František na kříž nezapomínal. Byl stále s ním. Viděl ho všude kolem sebe. Na sobě nosil hábit ušitý ve tvaru kříže, jeho podpisem bylo tau, které má podobu kříže, na jeho těle byla vtisknuta znamení kříže. A přece to nikdy nebylo spojeno se zatrplostí, smutkem, zasmušilostí, naopak. Kříž se Františkovi stal radostí, protože ho vedl k Pánu nejbliž, v něm mohl Pánu nejvíce osvědčovat svou lásku. Být tam, kde je jeho Pán. Na kříži i v ráji, všude s ním. V jeho bolestné lásce i lásce dokonalé v nekonečné radosti.

Podobný postoj by měl být vlastní i nám. Kříž by pro nás neměl být smutnou událostí Ježíšova života, která se sice stala, ale nemá cenu se k tomu vracet, ani o tom moc přemýšlet. Nebo jestliže o tom přemýšlím, tak v něm vidět jen utrpení a bolest, odsouzení a krach. Kristův kříž by se nám měl stát místem skutečného setkání s Boží láskou, která by nás měla proměňovat jako Františka. Kříž je místem, kde umírá všechno staré, aby se narodilo nové. Proto i já při každém pohledu na kříž mám trochu umírat sám sobě, ale zároveň nechávat narodit se něco nového. A že to bude bolet, o tom mluví i Pán Ježíš, když říká – když žena rodí má zármutek, ale když je dítě na světě, na zármutek zapomene a raduje se z nového života. – Smutek a bolest vystřídá radost. Tak je kříž pramenem radosti, radosti z umírání sobě a z nalezení nového života. Radosti z objevené lásky, která z kříže září jasným světlem. Radost z toho, že takové lásce mohu patřit a mohu ji milovat jako ona miluje mě.

Co to znamená v konkrétním případě? Znamená to jistotu, že i v mých těžkostech a starostech existuje jistota lásky, která mi dodá sílu, jestliže jí své starosti odevzdám. Je to také

jistota, že žádná moje bolest není zbytečná, ale mohu jí dát smysl, naplnit ji láskou, kterou jsem sám od Ukřižovaného poznal. Znamená to, že jsem schopen se radovat ze svého života a nevyhledávám jen chyby a problémy. Že mě neděsí pohled na kříž, protože mi jasně dává najevo, že život je cestou kříže. Ale vede mě k dobrovolnému přijetí všech každodenních drobných obtíží i velkých bolestí, protože vím, že ony jsou pramenem mé radosti, protože vždy po Velkém pátku přichází Bílá sobota a vzkříšení. Že i můj kříž nesený s láskou je znamením lásky a branou ráje.

Domácí úkoly

1. Já a kříž

Co pro mě kříž znamená? Mám na něj podobný pohled jako František? Je pro mě kříž spíše setkáním s bolestí nebo s láskou? Jak se konkrétně můj postoj v životě projevuje? Umím se usmívat a dodávat lidem kolem sebe odvalu, i když to je těžké? Modlím se občas křížovou cestu? Jak reaguji na Kristovu výzvu – vezmi svůj kříž a následuj mě. Zažil jsem někdy setkání s živým Kristem jako František?

2. Kříž ve františkánské spiritualitě

Znamení tau jako příslušnost k františkánské rodině, co pro mě znamená? Co pro mě vyjadřuje? Uvědomuji si, že františkánský řád je kajícím řádem? Známe Františkovu modlitbu před křížem u sv. Damiána? Známe tento kříž? Co je podle mě typické pro františkánský kříž, pro prožívání spirituality kříže?

3. Vezměte si spisy sv. Františka a přečtěte si *Oficium o utrpení Páně* a udělejte si trochu času nad ním přemýšlet.

4. Vyhradte si aspoň čtvrt hodinku čas a zůstaňte na chvíli před svým oblíbeným křížem nebo před Františkovým křížem ze sv. Damiána.

FORMACE VI

Život Božího dětství – část první

Tématem, kterému se bude věnovat dnešní a i příští formace je život Božího dětství. Hlavním smyslem tak bude uvědomit si, jaké hlavní lidské postoje a chování si musíme osvojit při prožívání františkánského ideálu jako dětí Božích. V této části formace budeme probírat jednu část tohoto nádherného stromu, a to pokoru, minoritu.

František hned už od počátku svého obrácení staví na hluboké pokoře před Bohem. Ale co je vlastně opravdová pokora? Pokora je pravda, pravda o Bohu, o sobě a o lidech kolem nás. Pravda však potřebuje světlo, a proto i my společně s Františkem musíme na prvním místě prosit Nejvyššího, Všemocného a Dobrého Pána, aby osvětlil temnoty našeho srdce, svou Cestou, Pravdou a Živodem, abychom mohli v jeho světle přijímat skutečnou pravdu a v ní pak kráčet.

Samotné poznání pravdy o sobě by mohlo být dost skličující a smutné, opravdu v nás není moc dobrého, ale to je právě okamžik, kdy v nás působí Duch svatý a obviňuje v nás každý náš hřích a nedokonalost. Bolí to! Ale Duch svatý je také Duchem života, Duchem Utěšitelem, a tak v okamžicích největší bolesti v nás nechává narodit se ono krásné Boží dětství a utěšuje nás svými slzami, kterými konejší palčivá zranění hříchu. V té chvíli stojíme docela prostí a nepatrní před Nejvyšším Králem nebe a země, před Bohem Otcem, který je nekonečně dojatý naší slabostí a bezbranností. Nemůže jinak než se k nám sklonit, protože mu tolik připomínáme jeho milovaného Syna, který se z lásky k nám ponížil, zřekl se své slávy a stal se služebníkem až na kříž. Odpovědí Boha Otce tak nemůže být nic jiného než Boží sláva, kterou nás v tom okamžiku zahaluje a obklopuje. On sám se stává naší slávou. Jako dobrý Otec dává svým dětem to nejlepší, co má. Dává jim svého Syna a podíl na jeho božství. Dává jim sám sebe a připojuje je do rodiny Božích dětí.

K tomu má vést pravá pokora, aby člověk objevil velikost svého Otce v nebesích. Aby objevil velikost jeho milosrdenství a lásky. Aby se nebál stát v nahotě pravdy před svým Pánem, sám před sebou a před ostatními lidmi. Pokora je tak hlubokými kořeny a mohutným kmenem, který nese a udržuje v zemi života celý strom života podle evangelia.

Proto měl František pokoru tolik rád. Proto ji spojuje ve chvále ctností s chudobou, protože opravdová chudoba na sebe je pokorou a opravdové bohatství na Boha je jen jinou tváří pokory. To, že František zakládá Řád menších bratří, je jen proto, že nemůže mluvit o nekonečném bohatství Boží milosti, které se v jeho řádu skrývá a které právě minorita zaslibuje. Protože z Boží plnosti jsme přijali všichni, a to milost za milostí.

Život pokory není smutným živořením. Je naopak radostným bytím před Boží tváří, kdy Bůh je blízko. Vzorem nám k tomu má být Panna Maria, která ve svém těle nosila Nejvyššího a přitom ho přijímala v dokonalé pokoře – „Ať se mi stane podle tvého Slova, jsem služebnice Páně.“ A ve svém chvalo zpěvu doslova říká – „můj duch jásá v Bohu mém spasiteli, neboť shlédl na svou nepatrnou služebnici, že mi učinil veliké věci ten, který je mocný.“ Postojem pokory na Boží odpověď naší pokoře je tak radostná chvála Boha v jeho moci, vznešenosti, dobrotivosti a síle. Neradují se ze sebe, ale ze svých slabostí, na kterých sám Král odhaluje svou božskou sílu, kde namísto lidského strachu vylévá svou božskou lásku.

Jak to ale vypadá v konkrétním každodenním životě. Znamená to že nespěchám, že nestavím na sobě na svých silách. Ale každý i ten sebemenší problém nechám nejdřív tomu, který je Síla. Jsem prostě jako malé dítě, které se samozřejmě a bez okolků nejprve zeptá svého táty, jak to má udělat, anebo ho rovnou poprosí o pomoc, když to vypadá, že to nezvládne. A kolikrát i když to zvládne, ale dělat něco dohromady s tátou je přece o mnoho zajímavější než se s tím dělat sám! Nebojme se toho, vždyť k tomu nás Nejvyšší stvořil – ke spolupráci s ním, jsme jeho děti a dědicové nového, věčného království. Takové naše prosby nejsou obtěžováním Boha, ale jen výpovědí o pravdě, vytvářejí náš vztah s Bohem a docela určitě těší srdce Nejvyššího Otce. A jako žádný vztah není jen o dávání nebo jen o přijímání, buďme i my připraveni přijímat jak Boží pomoc a milost, tak i požadavky, které z tohoto vztahu vyplývají. A tam stojí a vždycky bude na prvním

místě stát láska. Láska k Otci a lidem, kteří všichni jsou našimi bratry a sestrami.

Život pokory v dětské upřímnosti je životem ráje, kde je všechno přijímáno ze štědré Boží ruky a lidská slabost proměněna v Boží sílu. Kde se pohled od nicotnosti člověka obrací k svrchovanosti Boha a můžeme tak společně s Františkem opakovat tato slova:

Ty jsi láska, ty jsi moudrost, ty jsi pokora,
ty jsi trpělivost, ty jsi krása, ty jsi laskavost,
ty jsi bezpečí, ty jsi klid, ty jsi radost,
ty jsi naše naděje a potěšení,
ty jsi spravedlnost, ty jsi mírnost,
ty jsi všechno naše bohatství v plné míře.

Sám Nejvyšší ať vás oblékne a uvede do tohoto svého bohatství. Vždyť je naše!!!!

Domácí úkoly

1. Život Božího dětství

Co si představím pod tímto pojmem? Jsem rád Božím dítětem? A co pokora? Vím skutečně, co je pravá pokora? Nemám o ní nějaké zkreslené představy? Jak podle mě vypadá dokonalá pokora? Jak se pokora projevovala na Františkovi? Jak to vidím já? Je mi vlastní? V čem se od Františka liším? Jak často chodím ke svátosti smíření? Je mi trapnou povinností nebo radostným setkáním s milosrdenstvím Boha Otce?

2. Přečtete si Františkovu modlitbu před křížem ze sv. Damiána a přemýšlejte o ní. Zkuste vytvořit vlastní podobu nebo variantu takové modlitby.

3. Zkuste si vzpomenout na vaše oblíbené dětské jídlo nebo sladkost a pořádně to s Pánem a svými nejbližšími oslavte. Je krásné být Božím dítětem !!!

FORMACE VII

Život Božího dětství – část druhá

Jestliže pokora, minorita, jak jsme o ní mluvili v minulé formaci, nás má přivádět nejprve k pravdě a poznání o nás samých a následně k obdarování Boží milostí a slávou, pak nemůžeme zapomenout na druhou část této skutečnosti, a to jak tuto pravdu, milost a slávu přijmout. Život Božího dětství je životem v pravdě (v pokoře) přijímané s důvěrou. A stejně tak jako umění být maličkým před Bohem není jednoduchou a lacinou záležitostí, ale postupným pomalým a dost pracným procesem, tak ani postoj skutečné důvěry se v srdci neobjeví sám od sebe, ale je našim skutečným vítězstvím, které nás něco stojí.

To, jak Pánu důvěřujeme odkazuje také k naší pokoře a lásce, protože právě důvěra je jasným a nezkaleným zrcadlem těchto ctností. A aby toho nebylo málo na naší důvěře také záleží, jak moc pokojné naše srdce je a kolik strachu a úzkostí v sobě schovává. Proč je ale důvěra tak důležitá, vždyť ke spáse stačí přeci víra! To je pravda, ale důvěra má svůj pramen ve víře a víra je Božím darem. A odpovědí člověka na takový dar je důvěra. Proto naše víra nemůže být živá a radostná, jestliže jí taková odpověď schází. Víra bez důvěry je smutná, je nudná, je neplodná, protože nemá v sobě lásku. Důvěra je záležitostí rozumu a srdce, poznání a lásky, člověka a Boha. Bůh v nás nevěří, ale důvěřuje nám. A v naší důvěře se setkává víra v Boha s důvěrou v jeho lásku a milosrdenství, ve které celým srdcem věříme. Proto je tolik důležitá pokora, pravda pro poznání nás samých i Stvořitele všeho kolem nás. Když umíme být malincí, dokážeme vidět správně a hlavně nikdy nemůžeme přehlédnout lásku, Boží lásku, díky které smíme být, smíme sebe poznávat v Boží tváři a smíme si sebe neskutečně vážit. V takové lásce pak víra není břemenem, ale je důvěrou, protože máme někoho, o kom víme, že nás má obrovsky rád.

Jestliže nebudete jako děti, nevejdete do Božího království, říká Ježíš. Neříká to proto, aby nám pohrozil, že jestliže si zapomeneme náhodou hrát, tak se nás ráj prostě netýká, ale jeho slova měla docela jistě jiný význam. Jestliže totiž nepoznáte Boží lásku, nepřijmete Boha jako svého dobrého Otce, pak do království nevejdete, protože ve vás láska nebude přebývat. A ráj je životem dokonalé plné lásky. To, co Ježíš říká, je vlastně ten nejjednodušší návod, jak se do království dostat. Děťmi jsme totiž byli všichni, i když ne všichni prožili dětství krásné, přesto v nás to základní zůstalo. Touha být skutečně takovým, jakým jsem a najít někoho, kdo mě bude mít takového rád a komu budu moci důvěřovat. Bůh nám toto všechno podává, na nás je tomu uvěřit a odpovědět mu.

Jak taková odpověď vypadá? Nejde o gesta a velká slova, ani o usilovné snažení plnit důsledně všechny své křesťanské povinnosti. Jako všechno v životě i důvěra vychází z maličkostí, je plná neúspěchů a pádů a drobných radostí a nepatrných vítězství. Je něčím, co se vyvíjí a roste spolu s námi. Není neomylností, ani bezchybností, která nezná úzkost a obavu. Ne, důvěra je čistým, prostým vědomím toho, že je tu Pán, který mě má rád, který moji lásku přijímá tak, jako všechno ostatní, co jsem a spolu se mnou kráčí hodinu za hodinou celým mým životem. Že na světě neexistuje nic, s čím by si neporadil a že On je ten, od kterého nepřichází nic jiného než jen dobré. Je to vědomí, že On se mnou počítá a že já počítám s ním, že si mě váží a že pro mě připravil to nejlepší místo jak na zemi, tak i nebeský domeček na míru na věčnosti. Důvěra je o tom, že mám Boha rád a jsem s ním rád a vím, že on je rád se mnou.

Pokorný Král, tichý Beránek, ať naplní vaše srdce svou láskou, ve které se rodí

důvěra v jeho lásku a milosrdenství. A kéž mezi vaše první slůvka Božího dítěte patří toto: TATI . . . !!!

Domácí úkoly

1. Život Božího dětství v důvěře

Víra a důvěra – co si o tom myslím? Jak vnímám důvěru, uvědomuji si ji? Přemýšlel jsem o ní někdy? Komu důvěřuji? Je to Bůh, nebo to jsem spíše já? Jak zvládám náročné situace? Co mě vždycky dostane? Existuje nějaký problém, na kterém právě pracuji? Co mě při tom motivuje? Je vůbec důvěra františkánské téma? Proč? A co Ježíšův nárok Božího dětství? Jak si ho vykládám? Je možné být Božím dítětem a přitom žít odpovědný život ve světě? A co starost o rodinu, o práci, ...? V čem Bohu nejvíce důvěřuji, v čem nejvíce důvěřuji sobě a u druhým?

2. Zkuste si najít chvílku o samotě s Bohem a uvědomte si před jeho tváří, jak moc důvěřujete jemu i to v čem on důvěřuje vám. A pak se mu pokuste s dětskou odevzdaností věnovat vaše starosti, stačí i jedna, a také jednu radost, kterou ho obdarujete.

3. Zkuste vytvořit, třeba i společně s dětmi, obrázek nebo jiné tvořivé šílenství (třeba i sladké) o tom, jak se sami cítíte před Bohem Otcem. (Tyto vaše pokusy si nechte oznámkovat nejlépe vašim andělem strážným)

FORMACE VIII

FRANTIŠKÁNSKÉ REÁLIE A SYMBOLY

aneb

jak se pozná sekulární františkán zvnějšku i zevnitř

Hned na úvod je tu otázka, jak je možné na první pohled poznat sekulárního františkána? Zajisté ne podle oblečení, abych byla přesnější, podle hábitu. Možná to někomu přijde líto nebo mu to není jasné, a tak mám po ruce hned několik důvodů, které snad uklidní „rozbolavělou“ dušičku. Jak píše Juraj Mrocek ministr OFS na Slovensku - *obléct si hábit často znamená, ne zařadit se mezi chudé a obyčejné lidi, ale zviditelnit se a mít určitou výsadu. Vždyť člověk v hábitu už není obyčejný laik, ale něco víc.* A o to právě jde. Terciáři už od doby papeže Pavla VI. nejsou řeholníci, ale laici, kteří žijí ve světě, v rodinách, a tam by jim hábit docela překážel. To, že hábit terciáři nenosí, ale vůbec neznamena, že nemůžou o Kristu svědčit i navenek. Naopak, a mají to někdy o hodně těžší. Ale i řeholník, není řeholníkem, jestliže svůj hábit jen nosí, ale nežije. Proto je úkolem každého žít své povolání naplno a tím, že v poslušnosti k církvi hábit nepoužíváme, přijímáme své místo mezi obyčejnými lidmi, ve všedním, normálním životě, který v tichosti proměňujeme. Vzorem nám pak může být Panna Maria a její život ve skrytosti.

Přesto tu ovšem existuje jiný symbol - vnější poznávací znamení všech františkánů. Tím znamením je **tau**. Toto znamení symbolizuje naši příslušnost k františkánské rodině a navenek vyjadřuje to, o co usilujeme, co žijeme a milujeme.

Jak tomu ale rozumět? Jak může jedna věc, jedno písmeno obsáhnout tolik věcí? **Podívejme se na to!**

Písmeno tau v Písmu

Hned první a asi nejznámější odkaz nacházíme v knize Ezechiel 9,3-4. *Hospodin zavolal muže oděného lněným šatem, který měl na bedrech písařský kalamář a poručil mu: „Projdi středem města, středem Jeruzaléma, a označ znamením na čele muže, kteří vzdychají a sténají nad všemi ohavnostmi, které se v něm páchají.“*

Toto znamení je totožné se znamením, o němž se mluví ve Zjevení 7,2-3. *A hle jiný anděl vystupoval od východu slunce, v ruce držel pečeti dlo živého Boha a mocným hlasem volal na ty čtyři anděly, jimž bylo dáno škodit zemi i moři, „Neškod'te zemi, moři ani stromoví, dokud neoznačíme služebníky našeho Boha na jejich čelech.“*

Ale nejkrásnější je asi tato zmínka v Exodu 12,7 kdy v okamžiku památné noci, před vyjitím z Egypta je izraelskému lidu přikázáno, aby vzali trochu krve zabitého Beránka a potřeli jí obě veřeje a dveře označili znamením.

Tau se tak stává znamením Božího vyvolení a účasti na krvi (na utrpení) vedoucí k záchraně.

Písmeno tau v církevní tradici

Roku 1215 (František 1182 - 1228) se sešel Lateránský sněm, jehož ústředním mottem byla právě ona pasáž z Ezechiela 9, 3 - 4. Výsledkem jednání byla výzva k pokání a obrácení - tedy život ve znamení tau.

Papež sám tehdy prohlásil: *„Tau je posledním písmenem hebrejské abecedy a má podobu kříže. Tak byl představen kříž ještě předtím, než Pilát vynesl rozsudek. Ten, kdo na čele nese znamení tau, ukazuje sám na sobě, na svém chování nádhru kříže. Jestliže tau přijímáme, křížujeme své tělo s*

jeho hříchy a náklonnostmi. Tau doopravdy přijímáme, jestliže se nechceme chlubit v ničem jiném, než v kříži našeho Pána Ježíše Krista. Kdo tau přijme, nalezne milosrdenství a stane se znamením života kajcnosti proměněném v Kristu. Buďte proto přeborníky tau a mistry kříže. “

Františkánem žijícím ve znamení tau je proto ten, kdo objímá kříž a následuje Ježíše po Františkově příkladu v lásce a radosti.

SPIRITUALITA TAU

Tau jako znamení spásy

Toto pojetí vychází z předpokladu, že nikdo nemůže být spasen, jestliže není označen. Označení jsme byli při křtu nezrušitelnou pečetí v okamžiku, kdy nás Bůh přijal za své syny a daroval nám život a účast na sobě. Toto označení je jistotou naší spásy. Tau jako znamení spásy se tak stává posilou ve zkouškách v našem všedním životě i v životě duchovním. František si toho je vědom, a proto v dopise bratru Lvovi, v jeho pokušení, mu dodává naději a sílu připomínkou této jistoty vykoupění právě tímto znamením, odkazujícím na přijatou pečeť Božího synovství a podílu na věčném životě.

Tau jako znamení spásy skrze kříž

Obmytí křtem a ponoření do Beránkovy krve (do Kristovy smrti), vstáváme k novému životu. Krev, která nás omývá a dává nám život, je připomínkou krve velikonočního beránka, jehož krví byly potřeny veřeje domů při exodu izraelského lidu, a je krví pravého Beránka, z jehož boku tato spásonosná krev vytryskla na kříži. Kříž je znamením lásky. V něm je všechna naše naděje, je středem našeho života, místem, kde se pravdivě poznáváme, kde dostáváme sílu a kde se Bohu zcela a beze slov vzdáváme. A v tichém úžasu se učíme nazírat a milovat tak, jak miluje láska.

Tau jako znamení spásy skrze pokání

Život v tomto znamení je odpovědí člověka na prožitou skutečnost Boží lásky darované na kříži, na oslovení Bohem, na jistotu, že Bůh mě má rád. Proto bereme na sebe svůj kříž a následujeme našeho Pána chudého a ukřižovaného z lásky k nám. Nést kříž není smutnou povinností, nutností, ale dobrovolnou účastí na Pánově oběti, a tak i na slávě vykoupění. Je darem mě samotného Božímu Ty. Ty, ve kterém žiji a které žije ve mně. Pokání je tak výrazem naší vděčnosti a vyjádřením vztahu přátelství, synovství a lásky k Bohu ve vzájemném obdarování se jeden druhým. „Proto si nic ze sebe neponechávejte pro sebe, aby vás celé přijal ten, který se vám celý vydává.“ (František, ListŘád 19)

Tau jako znamení života a vítězství

Byli jsme označeni pro život věčný v Kristu, který přemohl svět. Spása se stala realitou a Kristus vstal z mrtvých. Je to tentýž Kristus, který za mě zemřel a daroval mi život. Všechno je proměněno a proniknuto hlubokou radostí a nadějí. Vítězství Krista je i mým vítězstvím, proto se nechci chlubit ničím jiným, než křížem svého Pána.

Blaženi ti, kdo snesou v pokoji své nemoci a trápení
a pro tvou lásku, Pane, odpouštějí,
neboť ty sám, Nejvyšší,
dáš jim korunu.

Chvalte mého Pána, dobrořečte a děkujte mu a služte mu s velikou pokorou.
Amen.

FORMACE IX

Profes – rozhodný záměr života podle evangelia

Moji milí „novicové,“

jsme na konci naší cesty a vaší počáteční formace, během které jsme společně s Otcem veškerého milosrdenství, s jeho Synem, naším Pánem a neposkvrněným Beránkem, a s Duchem Pravdy Duchem Utěшитelem, v doprovodu svatého Františka a Kláry procházeli nejrůznějšími zastaveními našeho křesťanského života ve stopách Františkova ideálu. A během této cesty se nám nemohlo stát nic jiného, než že jsme v těchto stopách uvízli. Zůstali jsme v nich drženi poutem lásky, která klíčila a rostla v našich srdcích, společně s radostí a odhodláním vstupovat čím dál hlouběji do tajemství následování Krista způsobem, jaký byl vlastní svatému Františkovi a celé záplavě Františkových bratří a sester. V srdci jsme jasně pocítili, že žít takový život je naším hlubokým a skutečným přáním, které z celé síly volá po naplnění. Jasně si uvědomili, že chceme, doopravdy chceme, patřit do Sekulárního františkánského řádu.

Jestliže je tomu tak, pak je nejvyšší čas dát této touze konkrétní podobu. Tato podoba má formu příslibu, profese. Je vyjádřením toho, co nosíme ve svém srdci, toho, co nám Nejvyšší Pán už při stvoření daroval a k čemu nás během našeho života působením svého svatého Ducha dovedl. On sám teď čeká na naši odpověď. Tato odpověď však musí být pravdivá a míněná vážně. Musím v naprosté upřímnosti svého srdce vyznat – ano, Pane, vím, že tady mě chceš mít, jsem tu šťastný a jsem tu rád, protože vnímám tvoji radost ze mě, protože konám tvoji vůli.

Profes je svým způsobem účastí na Božím životě, na životě Božího království. Je obnovou křestních slibů a zároveň je vyjádřením touhy a rozhodnutí pro užší službu, která z křestních závazků vyplývá. Je vyznáním tajemného působení Boží milosti a lidské odpovědi na tuto milost povolání ke službě. Profes je ovšem také událostí, během které znovu vstupujeme do Kristovy smrti a Kristova vzkříšení, abychom tímto přiblížením přijali ještě pevnější pouto s jeho vykupitelským dílem i jeho působením, a stávali se věrnými svědky našeho Pána Ježíše Krista. Profes je tak zdrojem nové milosti a nové síly obdržené právě pro novou službu, být světlem světa a solí země v duchu svatého Františka a Kláry.

Jako je křest zrozením pro věčnost do rodiny církve, je i profes svým způsobem okamžikem narození do františkánské rodiny. Profesí se stáváme právoplatnými členy františkánského řádu v celé jeho šíři. Přijímáme tak vědomě milosti a zásluhy celého řádu, stejně tak jako jsme sami odpovědní za jeho růst a zdraví.

Je možné, že před někým vyvstane otázka, zda je schopen slíbit něco na celý život anebo mu roční období počáteční formace připadlo příliš krátké, aby doopravdy poznal, zda je sekulární františkánský řád pro něho to pravé místo. V takovém případě není nic ztraceno. Církevní tradice ukázala, že je lepší ponechat volnost v takovém rozhodnutí a nabízí možnost složit nejprve dočasnou profes, která předchází slibům trvalým. Dočasná profes není ničím méněcenným, je možností nechat vyzávat své povolání v plnosti přijatých závazků na omezenou dobu. Je obdobím františkánského dospívání, kdy je dostatek času na pečlivé vytříbení velikého Božího daru povolání.

Ať už bude naše rozhodnutí jakékoli, musí nám být jasné, že profes není žádnou magickou formulí, která z nás udělá dokonalé františkány, kteří budou věrnou kopií svatého Františka. I po profesi budeme téměř stejní, se všemi našimi hříchy a problémy, těžkostmi vyplývajícími z naší povahy a situace. Nic z toho nezmizí jako mávnutím kouzelného proutku. Přesto ale bude něco jinak. Cíl naší cesty bude jednoznačně a z celého srdce, s celým odhodláním vysloven nahlas před celou církví a takto bude přijat nebeským Otcem. Tímto cílem je dokonalost křesťanské lásky, do které budeme uváděni milostí Ducha svatého, přimluvami bl. Panny Marie a svatého Františka, a ke které nám bude dopomáhat celé bratrské společenství. Takové rozhodnutí bere Bůh nesmírně vážně, a proto bude naše duše, naše srdce místem jeho výsadní lásky, stane se chrámem Boží lásky, ve kterém bude mít zvláštní zalíbení, bude místem milosti a přibýtkem samotné Nejsvětější Trojice.

My sami to profesí slibujeme a otevíráme se takovému přebývání a takovým Božím nárokům. Přijímáme tak Boha s celou jeho náročností a odevzdáváme se mu v opouštění nás samotných, našich jistot a zajetých kolejí. Od toho okamžiku musí mít Pán v našem životě hlavní slovo, protože už skutečně nepatříme sami sobě, ale Jemu, jeho Lásce a naše místo není tady na zemi, ale v Božím království, v království Lásky, k jejíž službě se zasvětime. V tom záleží pravost povolání a jeho věrnost a vytrvalost v něm, že pochází od Boha, Lásky, je nám vdechnuto Duchem lásky, který nás touto cestou lásky bude přivádět k opravdové dokonalosti křesťanské lásky, lásky Nejsvětější Trojice. Jak píše svatá Klára – Vždyť je již jasné, že duše věřícího člověka, nejdůstojnější z tvorů, je z milosti Boží větší než nebe, protože nebesa s ostatními tvory nemohla pojmout Stvořitele, ale jen věřící duše je Jeho příbytkem a trůnem, a to jedině díky lásce, kterou nemají bezbožní, jak o tom říká Pravda: Kdo miluje mě, bude milován mým Otcem i já ho budu milovat a přijdeme k němu a uděláme si u něho příbytek.

A kéž i vám platí tato slova našeho Otce svatého Františka: A kdokoli bude zachovávat (tuto řeholi), ať je v nebi naplněn požehnáním nejvyššího Otce a na zemi ať je naplněn požehnáním jeho milovaného Syna spolu s nejsvětějším Duchem Utěшитelem a se všemi nebeskými silami a všemi svatými. A já, maličký bratr František, váš služebník, nakolik mohu, potvrzuji vám uvnitř i navenek toto nejsvětější požehnání.

Domácí úkol:

Nechat se celý život vést Duchem svatým jak jen to půjde.
Vysvědčení se rozdává v nebi.

Profes

Když mi Pán dal tuto milost, já **N** obnovuji své křestní sliby a zasvěcuji se službě Božímu království. Slibuji proto, že budu ve svém světském stavu žít až do konce svého života evangelium našeho Pána Ježíše Krista v Sekulárním františkánském řádu a zachovávat jeho Řeholi. Kéž mi stále pomáhají milost Ducha Svatého, přimluva blahoslavené Panny Marie, našeho svatého Otce Františka a bratrské společenství, abych dosáhl(a) dokonalosti křesťanské lásky.

Nebo u dočasné profese:

Když mi Pán dal tuto milost, já **N** obnovuji své křestní sliby a zasvěcuji se službě Božímu království. Slibuji proto, že budu ve svém světském stavu žít po dobu jednoho roku evangelium našeho Pána Ježíše Krista v Sekulárním františkánském řádu a zachovávat jeho Řeholi. Kéž mi stále pomáhají milost Ducha Svatého, přimluva blahoslavené Panny Marie, našeho svatého Otce Františka a bratrské společenství, abych dosáhl(a) dokonalosti křesťanské lásky.

Domácí úkol

Projít si pečlivě obřady profese v Rituálu a připravit se na její složení.